

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ จำนวน ๑๖๙ คน ซึ่งผู้ศึกษาทำการสำรวจ (Survey Research) และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม (Questionnaires) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาคำความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ไม่มีเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๐ รองลงมา อายุระหว่าง ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๐ ถัดมาอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๔๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๐ อยู่น้อยที่สุดอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๐ มียศทางราชการ ส่วนใหญ่ยศ ส.ต.-ส.อ. จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๐ รองลงมายศ จ.ส.ต.-จ.ส.อ. จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๐ ถัดมายศพลทหาร จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๐ ถัดมายศ ร.ต.-ร.อ. จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ อยู่น้อยที่สุด ยศ พ.ต.-พ.อ. จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๐ วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๐ รองลงมาระดับ ปวช.,ปวส.,หรืออนุปริญญา จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๐ ถัดมาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๐ อยู่น้อยที่สุดระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๐ สถานที่พักอาศัยปัจจุบัน ส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านพักของทางราชการ จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๐ และน้อยที่สุดบ้านพักส่วนตัว จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๐

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ผลการวิจัย พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๙๘$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากที่สุด คือ เวียนเทียนวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันวิสาขบูชา มาฆบูชา อาสาฬหบูชา, ร่วมงานบรรพชา-อุปสมบทกำลังพลของกองพลทหารราบที่ ๔, ถวายเทียนจำนำพรรษา, รักษาศีล ๕ เป็นประจำทุกวัน, ทำบุญตักบาตรเทโวโลหณะ วันออกพรรษา, ถวายสังฆทานยารักษาโรคให้พระสงฆ์, ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก (วัดอัมพวัน), ทำวัตรเย็นที่วัด, และรักษาศีล ๘ ในวันพระ

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๕๘$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากที่สุด คือ บริจาคเงินซ่อม สร้างเสนาสนะภายในวัด, ตัดหญ้าบริเวณลานวัด, ซ่อมแซมพระอุโบสถ หรือเสนาสนะที่ชำรุด, ทำความสะอาด ห้องน้ำ, ห้องส้วมวัด, ทาสีกุฏิพระสงฆ์, โบสถ์, ศาลา, ทำความสะอาด โต๊ะหมู่บูชา แจกกันดอกไม้ กระจ่างรูป, ขุดลอกท่อระบายน้ำภายในวัด, ทาสีและทำความสะอาดรั้ววัด, เปลี่ยนหลังคาโบสถ์ ศาลา ที่ชำรุด และ ทำความสะอาด เเมรุ

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา

ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๙$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีการปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา, เวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา, ปฏิบัติตนตาม หัวใจพระพุทธศาสนา (โอวาทปาฏิโมกข์) เว้นจากการทำบาป ทำกุศลให้ถึงพร้อม ทำจิตให้บริสุทธิ์ผ่องใส, บริจาคเงินบำรุงวัด, ประพฤติตนอยู่ในศีล ๕, อ่านหนังสือธรรมะ, ดูรายการทีวีที่เกี่ยวข้องกับธรรมะ, ฟังธรรมหรือร่วมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์หรือผู้รู้

ศาสนา, สวดมนต์ไหว้พระทุกวัน, ทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน และ วิปัสสนากรรมฐาน นั่งสมาธิทุกวัน

๕.๒ การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก ผู้วิจัยจำแนกการอภิปรายผลตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๙๘ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มากที่สุด คือ เวียนเทียนวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันวิสาขบูชา มาฆบูชา อาสาฬหบูชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๕ และเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา น้อยที่สุด คือ รักษาศีล ๘ ในวันพระ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๕

๕.๒.๒ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๕๘ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน มากที่สุด คือ การบริจาคเงินซ่อม สร้างเสนาสนะภายในวัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๖ และมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน น้อยที่สุด คือ ทำความสะอาด เเมรุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๕

๕.๒.๓ การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๐ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีการปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา มากที่สุด คือ เวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๕ และมีการปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา น้อยที่สุด คือ วิปัสสนากรรมฐาน นั่งสมาธิทุกวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๕

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพระพุทธศาสนา การเผยแผ่ สอนธรรมะ ของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ และพุทธศาสนิกชนผู้มีความสนใจใฝ่ธรรม มีความคิดปรารถนาดีต่อพระศาสนา จะทำให้ทราบข้อมูลกลุ่มประชากร ที่

ประเพณีปฏิบัติตนเป็นคุณประโยชน์ หรือโทษแก่พระศาสนาอย่างไร จุดใดเป็นจุดเด่น ที่ต้องดำรงรักษา และส่งเสริมให้ยิ่งขึ้นไป หรือจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ขจัดออกไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะทางด้านการวิจัย ควรมีการวิจัย ในลักษณะเช่นเดียวกัน แก่กลุ่มประชากรอื่น ทั้งภาคราชการ เอกชน และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะที่มีชมรม ด้านส่งเสริมการปฏิบัติที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เพื่อจะได้นำผลการวิจัย ไปเป็นแนวทางในการ ส่งเสริมพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง